

Bijna twee weken lang teisterde afvalhopen de steden Utrecht en Amsterdam. Schoonmakers en vuilnisophaaldiensten besloten te staken voor een betere CAO. Na twee weken vuilophoping vielen mij de bergen vuil niet eens zo zeer op, maar de mentaliteit van de mensen die het vuil maar bleven ophopen.

Een goed voorbeeld van deze mentaliteit zag ik laatst op het Journaal. Een kleine ondernemster in het centrum van Amsterdam, had de afvalzakken die voor haar deur stonden weggebracht naar de grote hoop een paar meter verderop. In haar ogen zag die afval voor haar deur "er toch niet uit". Met andere woorden: voor de deur is het haar probleem, op de afvalhoop niet meer. Dus brengen we het afval daarheen.

John Forbes Nash, bedacht in de jaren '40 van de vorige eeuw een theorie, die in de film "A Beautiful Mind" briljant wordt uitgelicht. Om het beste resultaat van een oplossing te krijgen, dient men niet alleen naar het eigen belang te kijken, maar ook naar het belang van de groep. In het geval van de ondernemster, zouden de afvalzakken niet naar de grote hoop zijn gebracht, maar naar de afvalstortplaats. En hiermee was haar afval niet het probleem van een ander geworden. Als de mensen in haar omgeving dit ook hadden gedaan, was er zelfs geen afvalhoop geweest.

In de film wordt deze theorie als volgt uitgelegd. Professor Nash zit met drie medestudenten in een café. Er komen vijf vrouwen naar binnen, waarvan er één duidelijk de aantrekkelijkste is. Wanneer iedereen voor het eigen belang, de aantrekkelijkste vrouw gaat, blokkeren ze elkaar en zal niemand van hen deze vrouw versieren. De overige vier vrouwen willen geen tweede keus zijn, dus hier hebben de mannen ook geen kans meer. Echter, wanneer de mannen ook aan elkaars belang denken (allemaal met een vrouw meer naar huis) stappen ze op de minder aantrekkelijke vrouwen af. Hierdoor blokkeren ze elkaar niet en is de kans op het gewenste resultaat het grootst.

Als een oplossing voor slechts één persoon het beste resultaat geeft, gaat deze altijd ten koste van een ander. Het uiteindelijke resultaat is daarmee voor de totale groep minder, dan wanneer het belang van de gehele groep wordt meegewogen. Dit werkt zo in de maatschappij, het café, maar ook in het bedrijfsleven.

Door zowel problemen als oplossingen vanuit verschillende perspectieven te bekijken en hierin verschillende belangen goed af te wegen, worden oplossingen beter bergrepen en geaccepteerd. Het implementeren van de oplossingen wordt hierdoor geen ellenlange traject, maar een natuurlijk proces waarmee een optimale resultaat wordt bereikt.